

Kształtowanie kompetencji kluczowych w przedszkolu ma szczególny charakter. Celem założeń jest wyposażenie dziecka w odpowiednią wiedzę jak i również dostarczenie okazji, które pozwolą zdobyć umiejętności praktyczne, wpoić odpowiednie nawyki oraz ukształtować odpowiednie postawy. Na tym etapie rozwojowym i edukacyjnym na szczególną uwagę zasługują zatem: modelowanie, naśladowanie pozytywnych wzorców, świadome tworzenie sytuacji pozwalających na aktywne uczestnictwo, odczuwanie i eksplorację dostępnej przestrzeni z zastosowaniem zasad indywidualnego podejścia do każdego dziecka.

Kompetencje zdefiniowane w Zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18.12.2006r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie:

1. Porozumiewanie się w języku ojczystym- zdolność do codziennego komunikowania się dziecka w środowisku przedszkolnym z dorosłymi i innymi dziećmi (np. komunikowanie własnych potrzeb, emocji, opowiadanie o zdarzeniach, odpowiadanie na pytania).

- **PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA PRZEDSZKOLA:**

- słuchanie utworów literackich czytanych zarówno przez nauczyciela, jak i zaproszonych gości,
- realizacja programu autorskiego "Mała i wielka ojczyzna",
- wypowiedzi spontaniczne i kierowane,
- ćwiczenia pamięci odtwórczej, nauka wierszy, ról.
- kółko teatralne "Teatrzyk w świecie bajek i baśni"
- odgrywanie scenek (drama, zabawy paluszkowe, teatr kukiełkowy, pacynki),
- występy artystyczne dzieci w uroczystościach przedszkolnych,
- uczestnictwo w konkursach,
- wypowiedzianie się dziecka na własny temat,

- prowadzenie codziennych różnorodnych zabaw logopedycznych (artykulacyjnych, oddechowych),
- ćwiczenia grafomotoryki ręki jako przygotowanie do pisania (np. plastelina, ciastolina, gazety, masa solna),
- wprowadzanie liter, naukę czytania prostych wyrazów i zdań,
- doskonalenie sprawności grafomotorycznej (kreślenie szlaczków, liter po śladzie i samodzielnie),
- kącik książki w każdej sali (codzienny kontakt z literaturą dla dzieci)

2. Porozumiewanie się w językach obcych- opiera się na wprowadzaniu zabaw językowych, używaniu prostych zwrotów w języku obcym w sytuacjach codziennych i w zabawie. Istotnym elementem jest wprowadzenie dziecka w odmienne od znanych i typowych sytuacji społecznych, wskazywanie na bogactwo kulturowe, społeczne i językowe innych narodów.

- **PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA PRZEDSZKOLA:**

W ramach realizacji zadań z tego obszaru dzieci uczestniczą w zajęciach języka angielskiego 2 x w tygodniu po 15 lub 30 minut (ponadto nauczycielki w grupach utrwalają zwroty w j. angielskim). Podczas zajęć przedszkolaki poznają i utrwalają podstawowe słowa i zwroty w języku angielskim (np. podają swoje imię, wiek, określają nastrój, liczą, nazywają kolory, części ciała, ubrania, podają nazwy zwierząt, części garderoby), śpiewają i tańczą do piosenek po angielsku.

3. kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo- techniczne- jest to umiejętność wykorzystywania myślenia matematycznego i logicznego w celu rozwiązywania problemów wynikających z codziennych sytuacji. Podstawowe kompetencje naukowo-techniczne odnoszą się do wykorzystywania i stosowania wiedzy oraz sposobów objaśniających świat przyrody, czyli eksperymentowanie, obserwowanie zjawisk, sprawdzanie, majsterkowanie, powtarzanie procedur i instrukcji oraz weryfikowanie wiedzy i odnoszenie jej do codziennych sytuacji, które dziecko zna.

- **PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA PRZEDSZKOLA:**

* Kompetencje matematyczne:

- codzienne zabawy w przeliczanie, klasyfikowanie, mierzenie, ważenie, rozróżnianie stron: lewa/prawa,
- realizacja ćwiczeń z programu prof. E. Gruszczyk-Kolczyńskiej – Dziecięca Matematyka (m.in. przeliczanie, porównywanie liczebności, stosowanie liczebników porządkowych, orientacja w schemacie ciała i w przestrzeni oraz na kartce, pomiary długości, klasyfikowanie, przekształcanie, rytm, następstwo czasu),

- ćwiczenia, zadania, zabawy eksperymentalno-doświadczalne, kulinarne

* Kompetencje naukowo-techniczne:

- obserwacje zjawisk atmosferycznych, przyrodniczych,

- prowadzenie kalendarza pogody,

- prowadzenie czasowych „ogródków” w salach,

- zabawy lupą,

- zabawy z wykorzystaniem bezpiecznych narzędzi (kąciki majsterkowicza),

- zabawy eksperymentalno-doświadczalne (poznawanie podstawowych praw fizycznych, chemicznych), plastyczne, wizualizacyjno-przestrzenne,

- program autorski "Jestem przyjacielem przyrody"

4. Kompetencje informatyczne- Realizowane są poprzez działania wprowadzające dziecko w przestrzeń wirtualną, podejmowanie samodzielnej aktywności poznawczej, w tym zabawy projektowe, konstrukcyjne, pracę techniczną i plastyczną.

• PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA PRZEDSZKOLA:

- wykorzystywanie narzędzi TIK (np. magnetofon, rzutnik, laptop, komputer) w różnych sytuacjach i przy różnych zadaniach,

- wykorzystywanie Internetu – oglądanie prezentacji i filmów edukacyjnych, spektaklów teatralnych,

- zabawy w kodowanie i dekodowanie,

- kółko informatyczne "Komputerek",

- program autorski "Komputer przyjacielem"

5. Umiejętność uczenia się- przedszkole to pierwsze metodyczne doświadczenie dziecka związane z uczeniem się (uczeniem się konsekwentnym), możliwie świadomym i ukierunkowanym na osiągnięcie konkretnych celów. Rolą przedszkola jest poznanie indywidualnych cech, preferencji dziecka, dobór odpowiednich metod i form pracy, by przygotować dziecko do różnych form nauki – pracy grupowej i indywidualnej oraz do różnorodności stylów uczenia się, tworząc dzieciom sytuacje, w których uczą się one gospodarowania czasem przeznaczonym na zabawę, współpracują przy wykonywaniu zadania i biorą odpowiedzialność za wynik swoich działań.

• PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA PRZEDSZKOLA:

- kompetencja ta jest kształtowana poprzez realizację wszystkich obszarów podstawy programowej wychowania przedszkolnego,

- podczas wszelkich zajęć dzieci kształtują umiejętność obserwacji i wyciągania wniosków z własnych działań prowadzonych w przedszkolu, uczą się konkretnych zachowań i reakcji,
- dzieci wdrażane są do samodzielnego zdobywania wiedzy przy pomocy różnorodnych źródeł wiedzy (tradycyjnych i nowoczesnych) oraz do współpracy i współdziałania w zespole, grupie, ale też pracy indywidualnej,
- stosowanie wzmocnień pozytywnych,
- praca w grupach mieszanych wiekowo – uczenie się od siebie,
- praca zespołowa

6. Kompetencje społeczne i obywatelskie- zdolność do stopniowego wychodzenia poza obszar rodziny, do pracy z innymi w grupie przedszkolnej. Istotne jest, aby dziecko zrozumiało obyczaje i sposoby funkcjonowania osób w różnych społeczeństwach i środowiskach, dostrzegало różnorodność zachowań, a stopniowo też postaw.

- **PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA PRZEDSZKOLA:**

- realizacja tych treści odbywa się nieustannie, podczas wszystkich sytuacji z jakimi stykamy się w przedszkolnej rzeczywistości, a ich celem jest wykształcenie u dzieci postaw społecznie pożądanych: budzenie zainteresowania historią swojej rodziny, okolicy, kraju, stosowanie zwrotów grzecznościowych, kulturalne zachowanie podczas różnorodnych sytuacji, umiejętność współpracy, otwartość, bezkonfliktowość, tolerancja, przy jednoczesnym eliminowaniu postaw społecznie niepożądanych - służą temu tworzone przez dzieci kodeksy zachowania, stosowanie odpowiednio dobranych wzmocnień pozytywnych i konsekwencji,
- nauka praw dziecka, obywatelskich, równości oraz poszanowania innych osób,
- nauka patriotyzmu przez obchody, m.in. Dnia Niepodległości, Dnia Flagi,
- spacer, wycieczki do różnych miejsc użyteczności publicznych, organizacji (sklep, zakład fryzjerski, poczta, biblioteka, straż pożarna, bank, apteka, UG),
- wyjazd do Izby Regionalnej w Ocyplu,
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów (ratownik medyczny, strażak, policjant, fryzjer, kominiarz, weterynarz), rodzicami, którzy prezentują swoje zawody (np. rolnik, leśnik)

7. Inicjatywność i przedsiębiorczość- zdolność do wcielania pomysłów w czyn. Kompetencja ta obejmuje stwarzanie dzieciom warunków do samodzielnego eksplorowania świata, eksperymentowania, doświadczania. Inicjatywność i przedsiębiorczość są rozwijane wielopłaszczyznowo, i co ważne, ich elementy są obecne podczas wszystkich działań edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, w których uczestniczy dziecko w przedszkolu.

- **PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA PRZEDSZKOLA:**

- w ramach realizowania tych treści stwarzane są każdorazowo okazje pozwalające dzieciom samodzielnie doświadczać, eksperymentować, eksplorować (np. robienie kanapek, sałatek, pieczenie, malowanie, rysowanie, wydzieranie, lepienie, układanie klocków, zabawy w piaskownicy),
- codzienne zabawy na placu zabaw, w sali gimnastycznej, w kąciakach zainteresowań,
- zabawy doświadczalne i eksperymentalne,
- granie w gry zespołowe,
- współpraca podczas stawiania dzieciom zadań do wykonania w parach, grupach czy zespołach, co pozwala im poczuć się współodpowiedzialnym za ostateczny efekt podejmowanych działań,
- kółko plastyczne "Mały artysta",
- wycieczki: sad, gospodarstwa, izba regionalna itd.

8. Świadomość i ekspresja kulturalna- obszar ten ukierunkowany jest na twórcze wyrażanie doświadczeń i emocji za pośrednictwem różnorodnych środków ekspresji: muzyki, sztuk teatralnych, literatury i sztuk wizualnych. Doświadczenia takie pozwalają na wyrażenie przez dziecko różnorodnych stanów emocjonalnych, wyzwolenie pozytywnych emocji, a przez to otwarcie się na nowości. Wzmacniają inicjatywę i pomagają w nawiązaniu relacji.

Przedszkole daje dziecku możliwość nie tylko poznawania i odtwarzania rzeczywistości związanej z kulturą i sztuką, ale również eksperymentowania z rytmem, głosem, dźwiękiem, ruchem, grafiką.

- **PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA PRZEDSZKOLA:**

- codzienne malowanie (w tym nietypowymi technikami, np. malowanie gąbkami, przez gazetę), rysowanie, śpiewanie, taniec,
- wystawy prac dzieci (sala, korytarze, szatnia),
- udział w różnych uroczystościach – jako mali aktorzy (pasowanie na Przedszkolaka, Święto Niepodległości, Jasełka, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Mamy i Taty, pożegnanie przedszkola),
- udział w konkursach,
- kółko teatralne, plastyczne